

UZASADNIENIE

30 grudnia 2016 roku Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. wniósł pozew przeciwko K. J. i H. R. o uznanie czynności prawnej darowizny połączonej z ustanowieniem służebności osobistej, z dnia 23 czerwca 2016 r., zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A Nr (...) przed notariuszem K. K., w zakresie w jakim:

a) H. R. dokonała na rzecz swojej córki K. J. przeniesienia pod tytułem darmym własności nieruchomości niezabudowanej położonej w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1600 ha, oznaczonej numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych oraz przeniesienia własności nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1400 ha, oznaczonej numerem 400/1, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych,

b) K. J. ustanowiła na rzecz swojej matki H. R. służebność mieszkania na nieruchomości wskazanej wyżej nieruchomości, polegającą na prawie korzystania przez uprawnioną H. R. z całego budynku mieszkalnego oraz gospodarczego wraz z prawem swobodnego poruszania się po całej nieruchomości,

za bezskuteczną w stosunku do Skarbu Państwa — Naczelnika Urzędu Skarbowego w K., któremu przysługują wobec M. R. (1) wierzytelności z tytułu zaległości w:

a) podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 stycznia 2013 r. w łącznej wysokości 791'438,80 złotych zł, wraz z odsetkami liczonymi jak od zobowiązań podatkowych, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi;

b) podatku dochodowym od osób fizycznych za 2012, 2013 rok w łącznej wysokości

1'086'086,40 zł wraz z odsetkami liczonymi jak od zobowiązań podatkowych, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi,

objęte tytułami wykonawczymi nr: (...) oraz decyzją z dnia 30.05.2016 r. nr (...).

Ponadto powód wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych na swoją rzecz kosztów postępowania według norm, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa — Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Tego samego dnia Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. wniósł pozew przeciwko H. R. o uznanie czynności prawnej przeniesienia własności nieruchomości niezabudowanej położonej w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1600 ha, oznaczonej numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych oraz przeniesienia własności nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1400 ha, oznaczonej numerem 400/1, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy w Łęczycy, IV Wydział Ksiąg Wieczystych zawartej w umowie podziału majątku wspólnego, pomiędzy M. R. (1) a jego małżonką H. R., sporządzonej przed notariuszem I. G. w dniu 18 czerwca 2014 r. Rep. A (...),

za bezskuteczną w stosunku do Skarbu Państwa — Naczelnika Urzędu Skarbowego w K., któremu przysługują wobec M. R. (1) wierzytelności z tytułu zaległości w:

a) podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 stycznia 2013 r. w łącznej wysokości 791'438,80 złotych zł, wraz z odsetkami liczonymi jak od zobowiązań podatkowych, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi;

b) podatku dochodowym od osób fizycznych za 2012, 2013 rok w łącznej wysokości 1.086.086,40 zł wraz z odsetkami liczonymi jak od zobowiązań podatkowych, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi,

objęte tytułami wykonawczymi nr: (...) oraz decyzją z dnia 30.05.2016 r. nr (...) 2).

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Postanowieniem z 5 maja 2017 roku wydanym w pierwszej ze wskazanych wyżej spraw Sąd połączył obie sprawy do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod wspólną sygnaturą akt II C 4/17.

Pozwane wniosły o oddalenie obu powództw i zasądzenie kosztów procesu, kwestionując istnienie wszystkich przesłanek zasadności skargi paulińskiej.

Stan faktyczny:

M. R. (1) jest dłużnikiem Skarbu Państwa z tytułu zaległości w podatku od towarów i usług za grudzień 2012 r. i styczeń 2013 r., w łącznej wysokości należności głównej 150'284,80 zł, oraz dłużnikiem z tytułu zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych za lata 2012 i 2013 w łącznej wysokości należności głównej 1'086'086,40 zł. Należności te objęte są następującymi decyzjami:

- Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z 07 kwietnia 2016r. nr (...) określającej zobowiązanie w podatku w podatku od towarów i usług za grudzień 2012 r.

- Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 07 kwietnia 2016r, nr (...) określającej zobowiązanie w podatku od towarów i usług za styczeń 2013r.;

od tych decyzji M. R. (1) nie odwołał się. Na decyzje te zostały wystawione tytuły wykonawcze w dniu 4 czerwca 2016 r. nr (...) oraz nr (...) przeciwko M. R. (1) i H. R..

- Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 13 lipca 2016r. nr (...) określającej zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2012 r.; decyzją Dyrektora Izby Skarbowej w Ł. z dnia 11 października 2016r. nr (...) wyżej wymieniona decyzja została utrzymana w mocy. Na decyzję został wystawiony tytuł wykonawczy w dniu 29 sierpnia 2016 r. nr (...)

- Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. nr (...) z dnia 13 lipca 2016 r. w sprawie określenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2013r.; postanowieniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 11 sierpnia 2016 r. nr (...) został nadany rygor natychmiastowej wykonalności tej decyzji.

Na wyżej wymienione zaległości został wystawiony tytuł wykonawczy w dniu 29 sierpnia 2016 r. nr (...) Dyrektor Izby Skarbowej w Ł. decyzją nr (...).(…) wydaną w dniu 30 listopada 2016 r. utrzymał w mocy tę decyzję. Po odjęciu sumy wpłaconych zaliczek do zapłaty pozostaje kwota 47'990,00 zł.

Ponadto M. R. (1) jest dłużnikiem Skarbu Państwa z tytułu zaległości w podatku od towarów i usług za okres styczeń – listopad 2012 r. w wysokości 791'438,80 zł, objętych decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 30 maja 2016 r. nr (...), w której określono przybliżoną kwotę zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług, i dokonano zabezpieczenia na majątku M. R. (1) kwoty zobowiązania w podatku VAT. Od tej decyzji M. R. (1) nie odwołał się. Na decyzję Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 30 maja 2016r. Nr (...) zostało wydane Zarządzenie Zabezpieczenia Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. Nr(...) z dnia 14 czerwca 2016 r.

Wspomniane decyzje podatkowe miały związek z prowadzoną przez M. R. (1) jako osoba fizyczna działalnością gospodarczą w zakresie produkcji i sprzedaży wyrobów tartacznych.

/ decyzje – k 11-93, postanowienie – k 94-95, decyzje – k 96-141, protokół kontroli podatkowej – k 157-166, decyzje określające wysokość zobowiązania w podatku od towarów i usług za grudzień 2012 roku i styczeń 2013 roku wraz z dowodami doręczenia – k 167-184, decyzje – k 185-199, tytuły wykonawcze – k 201-204, zarządzenie zabezpieczenia – k 205 /

W tytułach wykonawczych wystawionych w przedmiotowym postępowaniu podatkowym oraz w tytule zabezpieczenia, oprócz podatnika wskazana była także współodpowiedzialna małżonka dłużnika H. R.. Pierwsze tytuły wykonawcze wystawione 4 czerwca 2016 roku zostały doręczone w dniu 15 czerwca 2016 roku M. R. (1) oraz H. R. wraz z zarządzeniem zabezpieczenia wystawionym 14 czerwca 2016 roku.

/ tytuły wykonawcze – k 201-204, zarządzenie zabezpieczenia – k 205 /

Wydanie przedmiotowych decyzji zostało poprzedzone zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, doręczonym M. R. (1) 5 grudnia 2013 roku, w związku z czym podatnik złożył oświadczenie o wyznaczeniu swojej żony – H. R. do reprezentowania go podczas nieobecności w trakcie kontroli podatkowej, a następnie wszczęciem postępowania podatkowego w sprawie rozliczenia podatku od towarów i usług za grudzień 2012 roku oraz za styczeń 2013 roku, na podstawie postanowień naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z 9 czerwca 2014 roku, które tego samego dnia zostały doręczone podatnikowi.

/ postanowienia – k 142, 143, dowód doręczenia – k 144, zawiadomienie – k 145, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli – k 146, oświadczenie M. R. (1) – k 147 /

Już w toku składania zeznań w Urzędzie Skarbowym w K., w ramach postępowania kontrolnego, w dniu 17 grudnia 2013 roku M. R. (1) tłumaczył przyczyny zaistnienia pewnych nieprawidłowości w dokumentowaniu transakcji dokonywanych w okresie objętym kontrolą.

/ protokół przesłuchania strony – k 148-152 /

18 czerwca 2014 roku M. i H. małżonkowie R. zawarli umowę majątkową małżeńską i umowę o podział majątku wspólnego, którą ustanowili rozdzielną majątkową i dokonali podziału majątku wspólnego ustalając, że w jego skład wchodzi:

- nieruchomość niezabudowana położona w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1600 ha, oznaczonej numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...),
- nieruchomość zabudowana położona w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1400 ha, oznaczonej numerem 400/1, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...),
- udział w wysokości 2/3 we współwłasności samochodu osobowego T. (...), rok produkcji 2003,
- udział w wysokości 1/2 we współwłasności samochodu osobowego T. (...), rok produkcji 2007,
- oszczędności w kwocie 60'000,00 złotych.

W wyniku podziału M. R. (1) przypadły oszczędności w kwocie 60'000,00 zł, natomiast H. R. nabyła na wyłączną własność pozostałe składniki majątkowe, których wartość, strony określiły na 135'000,00 zł, bez obowiązku wzajemnych spłat i dopłat. Strony umowy ni składały oświadczeń odnośnie swoich udziałów w majątku wspólnym.

/ umowa – k 207-209 /

23 czerwca 2016 roku pozwane zawarły umowę, na podstawie której H. R. przeniosła na swoją córkę K. J. tytułem darowizny własność:

- nieruchomości niezabudowanej położonej w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1600 ha, oznaczonej numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...),

- nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości D., gmina D., powiat (...), województwo (...), o powierzchni 0,1400 ha, oznaczonej numerem 400/1, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...).

K. J. ustanowiła w tej umowie na rzecz matki służebność mieszkania na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...), polegającą na prawie korzystania przez uprawnioną H. R. z całego budynku mieszkalnego oraz gospodarczego wraz z prawem swobodnego poruszania się po całej nieruchomości, przy czym strony określiły skapitalizowaną wartość tej służebności na 40'000,00 zł.

/ umowa darowizny – k 211-213 w aktach II C 3/17 /

M. R. (1) nie uregulował należności podatkowych, które wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi wynosiły na dzień 29 września 2016 roku kwotę 1'617'963,37 złotych. Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułów egzekucyjnych wystawionych przez organy podatkowe okazało się bezskuteczne, ponieważ we wrześniu 2016 roku dłużnik nie posiadał już żadnych wartościowych składników majątkowych. Bezskuteczne okazało się również zajęcie rachunku bankowego dłużnika prowadzonego w (...) S.A. ponieważ w połowie 2016 roku, gdy dokonano tej czynności na rachunku nie było środków.

/ informacja o przebiegu egzekucji – k 214-215 w aktach II C 3/17 /

Od kwietnia 2014 roku M. R. (1) zaczął leczyć się ze względu na schorzenie pęcherza moczowego. W czerwcu 2014 roku przeprowadzono u niego wycięcie guza pęcherza moczowego i wycinek przesłano do badań histopatologicznych. Zostały one wykonane w ostatniej dekadzie sierpnia 2014 roku i stwierdzono wówczas raka pęcherza moczowego.

/ zaświadczenie o stanie zdrowia – k 247, karta informacyjna – k 248, badanie histopatologiczne – k 249 /

M. R. (1) prowadził swoją działalność jako osoba fizyczna; pomagał mu w tym syn M.. Dłużnik nie posiadał własnych środków trwałych; działalność prowadził na jednej z nieruchomości wchodzących wówczas w skład majątku wspólnego, z wykorzystaniem maszyn i narzędzi, które wynajmował. H. R. nie brała udziału w prowadzeniu tej działalności, ponieważ do 2015 roku pracowała w gminnej spółdzielni. Pozwana posiadała też gospodarstwo rolne, które prowadziła sama. K. J. również nie pomagała ojcu w prowadzeniu działalności gospodarczej, ponieważ pracowała w aptece; z zawodu jest farmaceutką. M. R. (2) nie uczestniczył w czynnościach podejmowanych w ramach kontroli podatkowej prowadzonej wobec ojca. Mimo upoważnienia udzielonego przez M. R. (1) żonie, H. R. nie podejmowała żadnych czynności w imieniu męża w toku postępowania podatkowego. Po zawarciu umowy o podział majątku M. R. (1) nie posiadał już żadnego wartościowego majątku.

/ zeznania świadka M. R. (1) – k 309, zeznania pozwanej H. R. – k 309, zeznania pozwanej K. J. – k 309 /

Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadka M. R. (2) uznając go za zbędny. Okoliczności, na które został zgłoszony ten świadek zostały w dostatecznym stopniu wyjaśnione zeznaniami M. R. (1) oraz pozwanych i nie należało oczekiwać, że kolejny świadek będący członkiem bliskiej rodziny wniesie cokolwiek nowego do stanu faktycznego istotnego dla rozstrzygnięcia.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. R. (1) i pozwanych odnośnie tego, że jedynym motywem zawarcia umowy zniesienia małżeńskiej wspólności ustawowej oraz podziału majątku małżonków R. była choroba M. R. (1). Z przedstawionych dokumentów wynika bowiem, że została ona zdiagnozowana, jako choroba zagrażająca życiu, dopiero pod koniec sierpnia 2014 roku podczas gdy przedmiotowa umowa została zawarta dwa miesiące wcześniej.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. R. (1), jakoby przyczynił się on do powstania majątku wspólnego w stopniu mniejszym, niż jego żona. Pomijając fakt, że okoliczności, które miałyby za tym przemawiać, wskazane przez świadka, nie przesądzają o takim nierównym udziale, dla stwierdzenia tego faktu w sporze toczonym z osobą trzecią nie

wystarczy jego potwierdzenie przez małżonków mających ewidentny interes w takim ukształtowaniu stosunków w ramach wspólności ustawowej. Tymczasem nawet w umowie o podziale majątku wspólnego małżonkowie nie wskazali, że ich udziały nie są równie, nie mówiąc o przedstawieniu obiektywnych dowodów mogących potwierdzić tę okoliczność.

W tej sytuacji całkowicie gołosłowne są twierdzenia samych zainteresowanych, jakoby to H. R. „w zasadniczy sposób przyczyniała się do nabycia i utrzymania” nieruchomości, które weszły w skład majątku wspólnego, zaś M. R. (1) „przez większą część wspólnego życia trwonił majątek”.

Dla negatywnej oceny zeznań składanych przez pozwane znaczenie ma także rozbieżność między treścią tych zeznań a twierdzeniami zawartymi w odpowiedzi na pozew. W pismach tych stwierdzono bowiem, że ze względu na konflikt z synem M. R. (2) nie chciała, aby to on odziedziczył majątek po rodzicach, ale aby przypadł on w przyszłości córce (k 243 – odpowiedź na pozew H. R., k 268 – odpowiedź na pozew K. J.). Z kontekstu, w jakim zostało zamieszczone to twierdzenie można wywnioskować, że H. R. kierowała się takim motywem już w 2014 roku, podczas zawierania umowy o podziale majątku wspólnego, skoro w następnym zdaniu wyjaśnia, dlaczego uznała za stosowne przekazać mężowi pieniądze na leczenie. Tymczasem z zeznań H. R. wynika, że w chwili dokonywania podziału majątku nie myślała o tym, aby przepisać ten majątek córce, zaś z zeznań K. J. wynika, że w chwili w okresie zawierania tej umowy nie było mowy o dalszym rozdysponowaniu majątku przez matkę. Na podstawie art. 3 kpc na stronach ciąży obowiązek dawania wyjaśnień zgodnych z prawdą. Dotyczy to zarówno wyjaśnień składanych ustnie, jak i na piśmie. Mimo, że przepisy nie przewidują żadnej sankcji za naruszenie tego obowiązku, oczywiste jest, że rozbieżności między wyjaśnieniami strony a jej zeznaniami, dotyczące zagadnień istotnych dla rozstrzygnięcia, podważają wiarygodność strony. W sytuacji, gdy jedynym dowodem na korzyść strony mają być jej zeznania, musi to skutkować odmową ich wiarygodności.

Nie jest też prawdziwe inne twierdzenie zawarte w pisemnych wyjaśnieniach H. R., jakoby o długach męża dowiedziała się w lipcu 2016 roku (k 243 - odpowiedź na pozew H. R.). Z dokumentu załączonego na karcie 205 wynika bowiem, że 14 czerwca 2016 roku H. R. i jej mężowi doręczono tytuły wykonawcze i zarządzenie zabezpieczenia wystawione w postępowaniu podatkowym, co pozwana potwierdziła własnym podpisem. Ta niewielka rozbieżność czasowa mogłaby być zbagatelizowana, gdyby nie fakt, że treść uzasadnienia odpowiedzi na pozew sugeruje, iż H. R. nie miała pojęcia o długach męża w chwili dokonywania darowizny na rzecz córki, co miało miejsce 23 czerwca 2016 roku. Tymczasem jest to nieprawda, albowiem wysokość zadłużenia była znana pozwanej już od ponad tygodnia. Mamy zatem do czynienia z kolejnym mijaniem się z prawdą, stanowiącym naruszenie obowiązku z art. 3 kpc, którego konsekwencją musi być odmowa wiarygodności zeznaniom H. R..

Rozważania prawne:

Powód wystąpił w obu sprawach ze skargą paulińską uregulowaną w art. 527 kc i następnych.

Powództwo skierowane wyłącznie przeciwko H. R., a dotyczące uznania za bezskuteczną umowy podziału majątku wspólnego małżonków R., jest zasadne na podstawie art. 527 § 1 kc.

Nie ulega wątpliwości, że Skarb Państwa jest wierzycielem, w rozumieniu tego przepisu, M. R. (1), który był stroną tej umowy, przy czym wiarygodność staniała już w chwili dokonania czynności. Nie ma przy tym znaczenia ani data ustalenia obowiązku podatkowego ani moment wystawienia tytułu wykonawczego obejmującego zaległe należności, ponieważ zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 roku poz. 1221) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą sprzedaży towaru lub usługi, natomiast zgodnie z art. 25c ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2016 roku poz. 2032), obowiązek podatkowy w zakresie tego podatku powstaje najpóźniej w ostatnim dniu roku podatkowego, w którym powstał przychód. Nie ulega zatem wątpliwości, że zobowiązania podatkowe, w związku z którymi wniesiono pozew, dotyczące lat 2012 i 2013 istniały w czerwcu 2014 roku. Art. 527 kc nie wymaga natomiast dla skuteczności skargi paulińskiej, aby zobowiązanie

było wymagalne w dacie czynności prawnej, a tym bardziej aby było stwierdzone dokumentem urzędowym. Przepis ten nie wyłącza też możliwości korzystania z przewidzianej nim ochrony przez wierzycieli należności publicznoprawnych.

Mimo, że pozwane kwestionowały wszystkie przesłanki zasadności akcji pauliańskiej, to okoliczność, że wskutek podziału majątku dłużnik stał się niewypłacalny jest ewidentna, albowiem wyzbył się wszystkich trwałych składników majątkowych, do których przysługiwały mu jakieś prawa. Konkluzja ta wynika już z zeznań samych pozwanych oraz świadka M. R. (1). Argument odnoszący się do 60'000,00 zł, które dłużnik miał otrzymać w wyniku podziału majątku nie zmienia tej oceny. Po pierwsze, nie ma żadnego dowodu na istnienie tych pieniędzy w dacie dokonania czynności prawnej. Jest tylko oświadczenie stron umowy zawarte w akcie notarialnym. Jest to dokument prywatny, stanowiący jedynie dowód tego, że strony uczestniczące w czynności złożyły zawarte w nim oświadczenia, ale nie mający żadnej wartości jako dowód na okoliczność, że treść tych oświadczeń była zgodna z prawdą – art. 245 kpc. Po drugie, nawet gdyby w istocie pieniądze te istniały i zostały przekazane dłużnikowi, to stanowiły one znacznie mniejszą wartość, niż składniki majątkowe, które przypadły H. R., zatem doszło do takiej zmiany stanu majątkowego M. R. (1), która kwalifikuje się jako niewypłacalność w wyższym stopniu, niż przed dokonaniem czynności. Sytuacja ta również wyczerpuje definicję pokrzywdzenia wierzyciela zawartą w art. 527 § 2 kc.

Późniejsza próba wyegzekwowania zaległości podatkowych świadczy o braku jakichkolwiek innego majątku, czy chociażby zasobów finansowych. Zgodnie z definicją zawartą w art. 527 § 2 kc, oznacza to, że czynność z 18 czerwca 2014 roku została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Bez wątpienia, wskutek podziału majątku dokonanego przez małżonków R., żona dłużnika uzyskała korzyść majątkową, polegającą na nabyciu należącego do męża udziału we współwłasności majątku wspólnego. Nabycie to dokonane zostało przy tym bez jakichkolwiek spłat na rzecz M. R. (1) mimo, iż z samej umowy wynika, że wartość majątku, który przypadł H. R. była znacznie wyższa, niż zasoby gotówkowe, które miały przyspaść jej mężowi.

Zgodnie z art. 527 § 3 kc przeciwko pozwanej działa domniemanie prawne odnośnie jej wiedzy co do działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli. Oznacza to, że pozwaną obciąża obowiązek procesowy obalenia tego domniemania, jeżeli chce wykazać tezę przeciwną, stosownie do art. 6 kc. Pozwana nie sprostала temu obowiązkowi. Dla obalenia takiego domniemania nie jest wystarczające, że osoby najbardziej zainteresowane rozstrzygnięciem sprawy, a więc dłużnik oraz osoba z kręgu najbliższej rodziny złożą w ramach swoich zeznań oświadczenia, że beneficjent przysporzenia nie wiedział o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Takie twierdzenia nie dadzą się w żaden sposób zweryfikować, jeżeli nie są poparte innymi dowodami, np. jeżeli z wykazanych okoliczności wynika, że mimo bliskich więzi rodzinnych dłużnik i jego kontrahent nie pozostawali od dłuższego czasu w bliskich relacjach. Wiarygodność zeznań zarówno świadka, jak i pozwanych w tej kwestii jest co najmniej wątpliwa, ponieważ wszystkie te osoby mają interes prawny w takim przedstawieniu tej okoliczności, a nadto z przyczyn omówionych szerzej przy ocenie dowodów.

Powództwo, którego przedmiotem była umowa darowizny z 23 czerwca 2016 roku jest również w pełni uzasadnione. Poza argumentami wskazanymi wyżej, przemawia za tym fakt, że czynność prawna skutkująca przeniesieniem własności nieruchomości przez H. R. na K. J. dokonana została nieodpłatnie. Takiego charakteru tej czynności nie zmienia ustanowienie przez obdarowaną służebności osobistej na rzecz darczyńcy, obciążającej jedną z darowanych nieruchomości. Tego rodzaju ograniczone prawo rzeczowe, niezależnie od swojej wartości, oszacowanej jako ułamek wartości darowanych nieruchomości, nie jest świadczeniem wzajemnym obdarowanego stanowiącym ekwiwalent za przedmiot darowizny. Skoro czynność miała charakter nieodpłatny, zastosowanie ma art. 531 § 2 kc in fine, co oznacza, że bez znaczenia jest świadomość K. J. co do pokrzywdzenia wierzyciela.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na fakt, który strona pozwana starała się zataić, a mianowicie zbieżność czasową między doręczeniem H. R. i jej mężowi tytułów egzekucyjnych oraz zarządzenia o zajęciu, co nastąpiło 14 czerwca 2016 roku, oraz zawarciem dziewięć dni później umowy darowizny między pozwanymi. Jest to kolejna okoliczność pozwalająca domniemywać, że jedynym motywem działań podejmowanych przez małżonków R. w latach 2014 i 2016

była chęć zabezpieczenia nieruchomości, stanowiących jedyny wartościowy składnik majątku, z którego mogłyby być egzekwowane długi podatkowe M. R. (1).

Wobec powyższego powództwo należało uwzględnić w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc.